

Potpisivanje e-mail-a korišćenjem aplikacije Microsoft Outlook

Da bi se moglo vršiti potpisivanje elektronskih pisama (e-mail) korišćenjem aplikacije Microsoft Outlook, potrebno je da bude:

- na računaru treba biti instaliran Microsoft Outlook 2000 sa SP3, 2002 (XP), 2003 ili 2007;
- posjedovati kvalifikovani digitalni certifikat;

- Microsoft Outlook treba da bude konfigurisan za potpisivanje elektronskih pisama. Adresa elektronske pošte sa koje se šalje potpisano elektronsko pismo mora da bude **identična** adresi elektronske pošte koja je upisana u polju "Subject Alternative Name" certifikata.

- primalac potpisanog elektronskog pisma treba da preuzme i instalira certifikat **PostaCG CA** da bi mogao uspješno da izvrši verifikovanje potpisanog elektronskog pisma. Postupak preuzimanja i instaliranja certifikata **PostaCG CA** objašnjen je u dokumentu "**Uputstvo za krajnjeg korisnika**" koji se nalazi na instalacionom CD-u koji dolazi uz svaki izdati digitalni certifikat za napredni elektronski potpis ili se može preuzeti (*download*) sa sajta: <u>www.postacg-ca.me</u> (**Certifikaciono tijelo** ⇒ **Preuzimanje certifikata PostaCG CA** i softvera).

Napomena:

Ovaj dokument je napisan za Microsoft Outlook 2003 ali se može koristiti i za ostale verzije Microsoft Outlook-a

1. Konfigurisanje Microsoft Outlook-a za potpisivanje e-mail

Da bi se elektronska pisma mogla potpisivati Microsoft Outlook mora biti konfigurisan za slanje potpisanih elektronskih pisama. To se u Microsoft Outlook-u 2000, 2002 i 2003 radi tako što se iz menija **Tools** izabere opcija **Options...** U Microsoft Outlook-u 2007 se radi tako što se iz menija *Tools* izabere opcija *Trust Center...* i izabere sekcija *E-mail Security*.

1	Options	
	Preferences Mail Setup Mail Format Spelling Security Other Deleg	ates
	E-mail Change the appearance of messages and the way they are hand Unk E-mail E-mail Option	
	Calendar Customize the appearance of the Calendar. Customize the appearance of the Calendar. Customize the appearance of tasks Change the appearance of tasks. Reminder time: 8:00 Task Options Contacts Change default settings for contact and journal.	Encrypted e-mail Encrypt contents and attachments for outgoing messages Add digital signature to outgoing messages Send dear text signed message when sending signed messages Request S/MIME receipt for all S/MIME signed messages Default Setting: Security Zones
	Contact Options Journal Option Notes Change the appearance of notes. Note Option	Security zones allow you to customize whether scripts and active content can be run in HTML messages. Zone: Restricted sites Zone Settings Download Pictures Qhange Automatic Download Settings
	OK Cancel	Digital IDs (Certificates) Digital IDs or Certificates are documents that allow you to prove your identity in electronic transactions. Publish to GAL Import/Export Get a Digital ID
		OK Cancel Apply

Zatim se na formi Options izabere kartica Security i u dijelu Encrypted e-mail klikne Settings...

Change Security Settings		
Security Setting Preference	es	
Security Settings Nam	e:	
Stevan	•	
Cryptography <u>F</u> ormat	S/MIME	
Default Security Security Security Security	tting for this cryptographic message format	
🔽 Default Securi	ty Setting for all cryptographic messages	
Security Labels New Delete Password		
Certificates and Algorithms		
Signing Certificate:	Stevan Ljumović	
Hash <u>A</u> lgorithm:	SHA1 🔻	
Encryption Certificate	C <u>h</u> oose	
Encryption Algorithm:	▼	
Send these certificates with signed messages		
	OK Cancel	

Otvara se forma **Change Security Settings**. Microsoft Outlook "pretražuje" certifikate na računaru korisnika, "odlučuje" koji certifikati su ispravni za potpisivanje i stavlja ih u polje **Signing Certificate**: (certifikat za potpisivanje) na formi sa slike.

Ukoliko certifikat za potpisivanje koji je Microsoft Outlook "samostalno izabrao" nije željeni certifikat, moguće ga je zamijeniti drugim certifikatom, klikom na **Choose...** i izborom željenog certifikata.

Kada se završi sa izborom certifikata za potpisivanje potrebno je kliknuti **OK** da bi

se zatvorila forma Change Security Settings sa slike.

Tada se ponovo pojavljuje forma **Options** (kartica **Security**) na kojoj postoje opcije za potpisivanje <u>svih</u> elektronskih pisama koja se pošalju (u dijelu u dijelu **Encrypted e-mail**). Ukoliko se želi potpisivanje <u>svih</u> elektronskih pisama koja se šalju, potrebno je čekirati opciju **Add digital signature to outgoing messages** kao što je čekirano na slici:

2. Slanje potpisanih elektronskih pisama

Slanje potpisanog elektronskog pisma se radi tako što se poslije kreiranja elektronskog pisma, a prije slanja, klikne na ikonicu za potpisivanje na *toolbar*-u, kao što je prikazano na slici:

👔 Untitled M	🔂 Untitled Message				
<u>Eile E</u> dit	<u>V</u> iew <u>I</u> nsert F <u>o</u> rmat	<u>T</u> ools T <u>a</u> ble	<u>W</u> indow <u>H</u> el	р	
: 😭 💕 🔒	🖪 🔒 🖪 🗱	, X 🖻 🖺 🤇	y 4) + (21 -	- I 😒 🗾 💷 📑	I 😼 🖓 ۹
4 Normal	+ Arial, 1 🗸 Arial	- 10 -	B I <u>U</u>		• 1 \Xi 🗄 f
: 🖃 <u>S</u> end 🛛 🌘) - 🗈 🍫 😼 📍 🌲	🔻 🖄 🗈 (O <u>p</u> tions… → H	HTML 🕴 🌬	
🛄 То	info@postacq-ca.me				
🛄 Cc					
Subject:					
Potpisani e	-mail				

Zatim kliknite na **Send**, pojavit će se forma za unos password-a za kriptografski token čijim ispunjavanjem će pismo biti potpisano i poslato.

E	👔 Untitled Me	essage	the second second			Cope - position
	<u>Eile E</u> dit	<u>V</u> iew <u>I</u> nser	t F <u>o</u> rmat <u>T</u> ools T <u>a</u> ble <u>\</u>	<u>N</u> indow <u>H</u> elp		
	: 😭 💕 🔒	B 🔒 🗳	🛕 🖤 🏭 X 🖻 🖺 🧭	8 🔊 - (2 - 1 😣 🛃 🗖	1 🗟 🎫 🛷 🗔	¶ 100% -
a	4 Normal -	+ Arial, 1 - A	rial 🛛 🗸 10 🗸	B <i>I</i> <u>U</u> ≣≣≣≣		🛊 🛊 🖪 🗸
	Send)	- 🔟 🍫	😼 📍 🌲 👻 🖄 C	p_tions • HTML	- 🚂 💷	
	L 10	info@postaco	-ca.me			
	🛄 Cc					
1	Subject:					
	Potpisani e-	mail	Enter eToken passw eToken Name: Password:	Log on to eToken vord Stevan Ljumović •••••••] Current Language: OK	eToken EN Cancel	

Potpisani e-mail:

Sent Items - Microsoft Outlook	the second data of			Oba password	
Eile Edit View Go Tools Actions	Help	Type a question for help			
🔁 <u>N</u> ew ᠇ 🖪 🦓 🗙 🗠 🧟 <u>R</u> eply 🙈 Rep	ply to All 🙈 For <u>w</u> ard 📑 Send/Re <u>c</u> eive 🔹 🎥 Find 🖄 💷 Ty	/pe a contact to find 🗾 🕡			
Mail	Sent Items	5			
Favorite Folders	🖾 ! 🗋 g To Subject	Sent 🗸 Size 🖗 🔺	FW:		
Inbox (2)	Date: Today		Stevan Ljumovic To: Stevan Ljumovic		
🔤 For Follow Up	🎒 Shiyan FW:	uto 25.1.20 13 KB 👻	Signed By: stevanlj@t-com.me		
🖃 Sent Items	G Sterre FW:	uto 25.1.20 4KB 💎			
All Mail Folders	Stevan	uto 25.1.20 6 KB 😤			^
🖃 🧐 Mailbox - Stevan Ljumovic 📃 🔔	info@p	uto 25.1.20 5 KB 💎			
AVG Virus Vault	M Tatjana FW: za Post CG	uto 25.1.20 99 KB			
Deleted Items	Milan Ma RE: Emailing: kovinte Posta CG prednja 2	uto 25.1.20 8 KB	From: Stevan Ljumovic		
Inbox (2)	Date: Yesterday		Sent: 25. januar 2011 13:44 To: Stevan Liumovic		
G Junk E-mail	8 Vladan FW: Fiskalni printer TREMOL	pon 24.1.20 23 KB 💝 🗏	Subject: FW:		
Outbox Posao 2009 Posao 2010	Date: Last Week				
posao2011	Andreja FW: posta 81116	ре. 1.1.20 16 КВ 🛛 🖓			
🗉 🧰 CIT2011	A 'Filimono FW:	pet 21. 1. 1. 14 KB 🕅	From: Stevan Ljumovic		
drugi sektori 2011	Sandra FW: Zahtjev za dostavljanje Zapisnika	sre 19.1.20 6 KB 🕅	Sent: 25. januar 2011 13:40		
direktor2011	I Filimono FW: Fax Notification Microsoft Word - 06762	uto 18.1.20 33 KB	To: Stevan Ljumovic		
finansie/2011	Filmono FW: 067623454	uto 18.1.20 14 KB	Subject:		
javne nabavke/2011	Filimono FW: UKLJUCENJE BROJA - 623454	uto 18.1.20 5 KB 🕅	stational a scall		
kvalitet-izvještaji2011	Mileva E FW: Pošta 16 - Maxi	pon 17.1.20 9 KB 🛛 🖓	Tupisani e-maii		
Obračun i izvještavanje-20	🖂 🎚 Milan Ma Koverta	pon 17.1.20 93 KB 🕅			
PLC/2011	📔 🖂 (i) Misko R FW: za Poštu CG	pon 17.1.20 98 KB 🤝			

Dakle, poslata potpisana elektronska pisma imaju ikonicu crvenog pečata kao na gornjoj slici

3. Neispravan elektronski potpis

Ukoliko elektronski potpis na primljenom e-mail-u nije ispravan umjesto sadržaja e-mail-a pojavit će se sledeća poruka - This message has an invalid Digital Signature).

Inbox - Microsoft Outlook	Oba password
<u>Eile Edit View Go Tools Actions</u>	Help Type a question for help
🗄 💁 New 🕞 📑 🎦 🗙 🙈 Reply 🉈 Rep	ly to All 💪 Forward 📑 Send/Receive 🔹 🏠 Find 🏠 🛄 Type a contact to find 💦 💽 💽
Mail	Inbox 🗧 This many his as as build State & Small State & S
Favorite Folders	Size V A
Inbox Unread Mai For Follow Up Sent Items	☑ Date: Last Month ☑ Inform YU INFO 2011 - prijava radova i kompanijskog ucesca pon 27.12 37 KB ☑ Ø Vagar Izvještaj o ovjeravanju (žigosanju) vaga pet 24.12 46 KB
All Mail Folders	📄 info@e Dodela testova Čet 23.12 5 KB 🌾
Mailbox - Stevan Ljumovic AVG Virus Vault Deleted Items	[™] → Minet, Posta 8 [™] → Minet, Posta 9 [™] → Minet, Posta 8
Drafts	A Milan M FW: Predog aneksa ugovora izmeđju CT i Poste - in pon 20.12 172 γ A B Ine 45(1) CTPS Council - Minutes Predog aneksa ugovora izmeđju CT i Poste - in pon 20.12 172 γ
🧓 Junk E-mail	A Ivan Br Posta 2 pet 17.12 8 KB V
Posao 2009 posao 2010	▲ Andrej RE: Pitanje?????? Čet 16.12 10 KB ♥ ▲ Stevan RE: Uputstvo za korisnike Čet 16.12 24 KB ♥
□ □ posao2011 □ □ CIT2011	Milan M RE: Predog Čet 16.12 11 KB Q. @ Andrej FW: dojava temperature i napajanja sre 15.12 381 Y
drugi sektori 2011	Drago Digitalno potpisan e-mal pet 10.12 32.KB

Dvostrukim klikom na primljeni e-mail otvara se forma Digital Signature: Invalid koja vas upozorava da digitalni potpis nije validan ili mu se "ne vjeruje":

Klikom na View Message Microsoft Outlook će otvoriti e-mail ali i obilježiti takav e-mail horizontalnom crvenom linijom i ikonicom sa crvenim znakom uzvika (!), kao što je prikazano na donjoj slici:

🔄 Digitalno potpisan e-mail - Message (HTML)	Oba password	x
Eile Edit View Insert Format Iools Actions Help		
📴 🔒 Beply 🎲 Reply to Ali 🖂 Forward 🌐 🗈 😽 🐑 🍅 🍱 🗙 🔺 🔷 💽 🖌 🖓 🎭		
You replied on 10.12.2010 8:06.		
From: Dragomir Stevanovic [dragomir @t-com.me]	Sent: pet 10.12.2010 8:01	
To: Stevan Ljunovic, Andreja Vujadc r: Metvonic Man		
Subject: Digitalno potpisan e-mail		\frown
Signed By: There are problems with the signature. Click the signature button for details.		٠
Pozdrav.		

Razlozi zbog kojih elektronski potpis nije ispravan mogu biti:

- nije instaliran certifikat POSTACG-CA,

- sadržaj e-mail-a je izmijenjen,
- certifikat kojim je izvršeno elektronsko potpisivanje je opozvan i nalazi se u registru opozvanih certifikata (Certificate Revocation List - CRL),

- Microsoft Outlook je tokom provjere ispravnosti certifikata ne može da pristupi ili da preuzme registar opozvanih sertifikata (Certificate Revocation List - CRL),

- certifikatu kojim je izvršeno elektronsko potpisivanje je istekao rok važnosti ili još nije počela njegova važnost.

3. Slanje elektronski potpisanog e-mail-a sa računara na kome definisana e-mail adresa nije default-na

Kada šaljete elektronski potpisan e-mail sa računara na kome definisana (default) e-mail adresa nije identična adresi na digitalnom certifikatu potrebno je tu e-mail adresu (account) dodati na taj računar.

Kliknite na Tools pa zatim na E-mail Accounts...

potom vam se otvara sledeći ekran na kome će te odabrati - **Add a new <u>e</u>-mail sccount** a zatim kliknite na <u>Next</u> >

POŠTA CG - CA Slobode 1 - 81000 Podgorica Korisnički servis: tel. 020-403922, 403981 email: info@postacg-ca.me www.postacg-ca.me

dobit će te ekran na kome odaberite željenu opciju (npr. ukoliko nemate sopstveni mail-server već koristite TCom-ov odaberite kao na slici **POP3**) a zatim kliknite na **Next** >

E-mail Accounts	×
Server Type You can choose the type of server your new e-mail acount will work with.	N.
Microsoft Exchange Server	
Conject to an Exchange server to read e-mail, access public folders, and share documents.	
Connect to a POP3 e-mail server to download your e-mail.	
© <u>I</u> MAP	
Connect to an IMAP e-mail server to download e-mail and synchronize mailbox folders.	
© <u>н</u> ттр	
Connect to an HTTP e-mail server such as Hotmail to download e-mail and synchronize mailbox folders.	
Additional Server Types	
Connect to another workgroup or 3rd-party mail server.	
< Back Next > 0	Cancel

dobit će te ekran na kome je potrebno ispuniti podatke a zatim kliknite na <u>Next</u> >

E-mail Accounts			
Internet E-mail Settings (POP3) Each of these settings are required to get your e-mail account working. User Information Server Information		1	
Your Name: stevanlj	Incoming mail server (POP3); mail.t-com.me		
E-mail Address: stevanlj@t-com.me	Outgoing mail server (SMTP) mail.t-com.me		
Logon Information	Test Settings		
User Name: marko Password: ******	After filling out the information on this screen, we recommend you test your account by clicking the button below. (Requires network connection)		
Remember password	Test Account Settings		
Log on using Secure Password Authentication (SPA)	More Settings		
		_	
	< <u>Back</u> <u>Next</u> Cancel		

Klikom na

Klikom na Finish završavate dodavanje account-a

Kada ste dodali account (novu e-mail adresu) na tom računaru možete sada prilikom slanja da birate sa kog account-a (što je vezano i za certifikat) šaljete e-mail.

new	Inbox - Microsoft Outlook		
	<u>Eile E</u> dit <u>V</u> iew <u>G</u> o <u>T</u> ools <u>A</u> ctions	<u>H</u> elp	
	🕞 New , 🗃 🎦 🗙 🙈 Reply 🙈 Reply to All 🙈 Forv		
	Mail Inbox		
	Favorite Folders	Arranged By: [
	Inbox (1)	Today	

otvara se novi ekran gdje će te upisati e-mail adresu na koju šaljete (To) i ostale djelove e-mail-a:

😰 Digitalni cer	🛐 Digitalni certifikat - Message			
<u>Eile E</u> dit	<u>V</u> iew Insert F <u>o</u> rmat <u>T</u> ools T <u>a</u> ble <u>W</u> indow <u>H</u> elp			
i 😭 💕 🔒	🕒 🔄 🕰 ॐ 🛍 🛵 🛍 🟈 🤊 - 🗠 - 🧶 🗾 🗉 🗟 🎫 🛷 🗔 ¶ 100%			
A Normal +	44 Normal + Arial, 1 • Arial • 10 • B I U ■ ■ ■ □ □ □ □ □ □ □ ■ ■ □			
Send Ac				
Ш То	Stevan Ljumovic;			
🛄 Cc				
Subject:	Digitalni certifikat			
Slanje e-mail poruke koristeći drugi certifikat				

Ukoliko na vašem računaru e-mail account koji se nalazi na digitalnom certifikatu nije default-ni tj. nije definisan kao osnovni i ukoliko ste izvršili prethodno dodavanje te e-mail adrese (koja nije default-na) da bi ste poslali e-mail potpisan morate kliknuti na **Accounts** i izabrati odgovarajući (dodati) account (u ovom primjeru pop3):

😰 Digitalni certifikat - Message
<u>Eile E</u> dit <u>V</u> iew Insert F <u>o</u> rmat <u>T</u> ools T <u>a</u> ble <u>Window H</u> elp
🗄 😂 🕞 🔒 🤮 🔍 🗳 🖏 🕹 🕹 👘 🖏 🕹 🖓 🔊 – 🗠 – 😣 🛃 📰 🌄 🤍 🖓 🖷 100%
:44 Normal + Arial, 1 • Arial • 10 • B I 型 三 三 三 二 三 三 章 筆 [
🕴 🖃 Send Accounts 🔻 🍏 🖌 🔛 🍇 / 😼 🦿 🖊 🥐 🏠 Options 🕞 HTML 🛛 🗸 🛃 🔩
This messar I Microsoft Exchange Server
Што 2рор3
Cc 2 mail.t-com.me
Subject: Digitalni certifikat
Slanje e-mail poruke koristeći drugi certifikat

Primjetiće te da se desila jedna promjena tj. dodata je jedna siva linija na kojoj vam daje objašnjenje da će ova poruka biti poslata sa drugog account - **This message will be sent via pop3** (u ovom slučaju pop3)

😰 Digitalni certifikat - Message	
<u>Eile E</u> dit	<u>V</u> iew <u>I</u> nsert F <u>o</u> rmat <u>T</u> ools T <u>a</u> ble <u>Window H</u> elp
i 😭 💕 🔒 🛛	کا 💭 😂 🔍 🖤 🖏 ا 🐰 🗈 🗊 🗸 🔹 🖓 🛛 🕬 🖓 🖬 🔡 🔜 🎫 🌆 🗤 100%
A Normal +	Arial, 1 • Arial 🔹 10 • B I 🖳 📑 🚍 🗮 江 🗄 🛱 🗐
🚦 🖃 Send Accou <u>n</u> ts 🕶 🕘 👻 🔛 😣 📍 🦊 🤻 🏠 🔁 Options 👻 HTML 🛛 🔹 🔤	
This message will be sent via pop3.	
Ш То	Stevan Ljumovic;
🛄 Cc	
Subject: [Digitalni certifikat
Slanje e-mail poruke koristeći drugi certifikat	

Dalje je normalna procedura koja je opisana za slanje i potpisivanje e-mail-a sa digitalnim certifikatom.